

Metodologija družboslovnega raziskovanja

Ljubljana, maj 2013

1

POTEK AKTIVNOSTI

9.00 – 9.20	Uvod v delavnico
9.20 – 10.15	Vrste podatkov za strateško načrtovanje strokovne pomoči knjižnicam okolja
10.15 – 10.30	ODMOR ZA KAVO
10.30 – 11.05	Vrste podatkov za strateško načrtovanje strokovne pomoči knjižnicam okolja
11.05 – 12.15	Predstavitve postopkov in metod zbiranja podatkov
12.15 – 13.00	ODMOR ZA KOSILO
13.00 – 14.30	Predstavitve postopkov in metod zbiranja podatkov
14.30 – 14.45	ODMOR ZA KAVO
14.45 – 15.50	Oblikovanje osnutka operativnega načrta zbiranja podatkov
15.50 – 16.15	Evalvacija delavnice

Ljubljana, maj 2013

RADUŠKA ŽEPČIČ
2

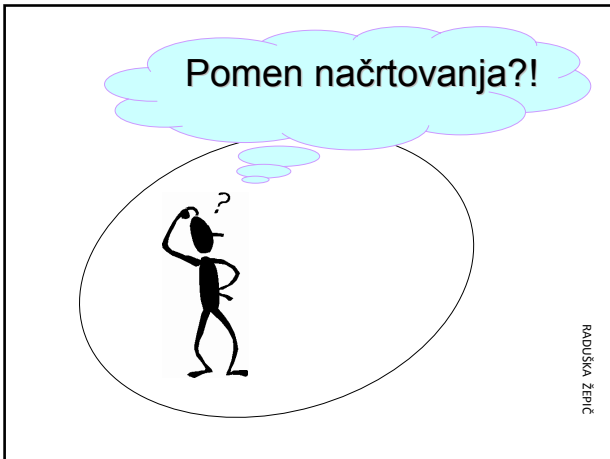
Pregled

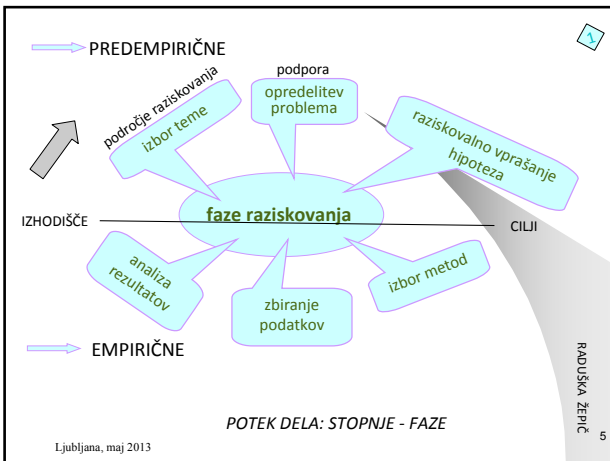
- Pregledali bomo nekaj osnov raziskovalnega dela oziroma zbiranja podatkov,
- načela, ki jih moramo pri tem upoštevati,
- metode zbiranja podatkov.

Ljubljana, maj 2013

RADUŠKA ŽEPČIČ
3

- POTEK / STOPNJE / FAZE RAISKOVALNEGA DELA
- ☞ OPREDELITEV PROBLEMA
 - ☞ PREGLED LITERATURE
 - ☞ OPREDELITEV HIPOTEZ/E (RV)
 - ☞ IZBOR METOD
 - ☞ ZBIRANJE PODATKOV
 - ☞ ZBIRANJE PODATKOV (GRADIVA, INFORMACIJ)
 - ☞ ANALIZA REZULTATOV; INTERPRETACIJA
 - ☞ OBLIKOVANJE ZAKLJUČKOV
 - ☞ PRIPRAVA POROČILA
- RADUŠKA ŽEPIČ
- Ljubljana, maj 2013

NAČELA (ZNANSTVENEGA) RAZISKOVANJA IN SPOZNAVANJA

- ☞ načelo splošnosti
- ☞ načelo objektivnosti → izključevanje subjektivnega
- ☞ načelo preverljivosti → raziskovalčeva poštenost
- ☞ načelo veljavnosti
- ☞ načelo zanesljivosti

Ljubljana, maj 2013

RAOUŠKA ŽEPIČ 7

VIRI IN NAČINI ZBIRANJA PODATKOV

↓

sekundarni in primarni viri

↓

metode zbiranja podatkov

standardizirani načini zbiranja podatkov

Ljubljana, maj 2013

RAOUŠKA ŽEPIČ 8

UPORABA SEKUNDARNIH PODATKOV

Ali je dobro uporabiti sekundarne vire?
 Kdaj lahko zaupamo podatkom?
 Kaj lahko uporabimo?

Arhiv družboslovnih podatkov: hrani številne raziskave, prosti dostop (<http://www.adp.fdv.uni-lj.si/>).

Študije (raziskovalcev, inštitutov, podatki SURS-a, različne agencije, ...).

Študije izvajajo strokovnjaki, podatkom lahko zaupamo..

Ljubljana, maj 2013

RAOUŠKA ŽEPIČ 9

3

METODA OPAZOVANJA

Omogoča, da podatke pridobimo na neposreden način!

ZNANSTVENO OPAZOVANJE

- opredeljen predmet opazovanja
- opazovanje je sistematično (načrtovano)
- zbiranje podatkov je selektivno
- vodenje natančnih zapisov
- opazovanje je povezano s širšim znanjem in temelji na teoretskih izhodiščih
- rezultate je mogoče preveriti

opazovanje: **brez ali z udeležbo**

RAOUŠKA ŽEPIČ

Ljubljana, maj 2013

METODA SPRAŠEVANJA

zbiranje podatkov z govorno komunikacijo ↔ zbiranje podatkov s pisnim vprašalnikom

INTERVJU

- ↓ strukturirani intervju
- ↓ nestrukturirani intervju
- ↓ vpliv spraševalca

ANKETA

- ↓ večji vzorec
- ↓ hitrejšo pridobivanje podatkov
- ↓ večje posploševanje podatkov
- ↓ omejitve!

RAOUŠKA ŽEPIČ

Ljubljana, maj 2013

METODA SPRAŠEVANJA

ANKETA

↓

ANKETNI VPRAŠALNIK

prednosti in slabosti

↓

zaprti
odprti

↑

NAPOTKI

↓

VPRAŠANJA

↓

pilotna študija

↓

longitudinalno raziskovanje

RAOUŠKA ŽEPIČ

Ljubljana, maj 2013

KAJ JE POTREBNO - MED DRUGIM - UPOŠTEVATI PRI PRIPRAVI VPRAŠALNIKA
ZASTAVLJANJU VPRAŠANJ

- ✓ Pomembna je dolžina anketnega vprašalnika
- ✓ Uvod naj bo motivacijski
- ✓ Sosledje vprašanj
- ✓ Sklopi in napovedni stavki pred njimi
- ✓ Občutljiva vprašanja raje na koncu
- ✓ Navodilo pred vprašanji o tem, kako jih je potrebno izpolniti
- ✓ Prilagajjamo jezik ciljni skupini
- ✓ Bodimo pozorni na dolžino vprašanj
- ✓ Uporaba preveč kompleksnih ali strokovnih besed ni primerna
- ✓ Vprašanja ne morejo biti večdelna
- ✓ Uporaba filter vprašanj
- ✓ Ne postavljajmo sugestivnih vprašanj
- ✓ Izogibajmo se dvoumnim vprašanjem
- ✓ Enotno razumevanje vprašanj (respondenti enako kot raziskovalci)
- ✓ Pozornost pri oblikovanju zaprtih vprašanj

VPRAŠALNIK MORA BITI OPERACIONALIZACIJA RAZISKOVALNEGA VPRAŠANJA!

Še nekaj pojmov

- Spremenljivke
- Kazalci/indikatorji
- Korelacija
- Populacija
- Vzorec

Poudarili smo:

- Izdelajmo kakovosten načrt zbiranja podatkov
- Posvetimo temu segmentu dovolj časa
- Odgovorimo si na vprašnji kaj in zakaj
- Natančno opredelimo raziskovalno vprašanje
- Izberimo ustrezne metode zbiranja podatkov
- Izdelajmo ustrezne instrumente za zbiranje podatkov

Kje dobiti več informacij

- Lamut, Urša, Macur, Mirna (2012): Metodologija družboslovnega raziskovanja: od zasnove do izvedbe. Ljubljana: Vega.
- Flere, Sergej (2000): Sociološka metodologija: temelji družboslovnega raziskovanj. Maribor: Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru
- Toš, Niko, Hafner-Fink, Mitja (1998): Metode družboslovnega raziskovanja: gradivo za predmet. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
- Mesec, Blaž (1998): Uvod v kvalitativno raziskovanje v socialnem delu. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo
- ...

Ljubljana, maj 2013

RADUŠKA ŽEPČIČ

16
